

Protokół nr 23/2020
z posiedzenia Komisji Budżetowej
odbytego w dniu 16 grudnia 2020 r.

Obecni na posiedzeniu:

1. Tomasz Krystosek - przewodniczący
2. Jerzy Jakubik - członek komisji
3. Krystyna Piekarska - członek komisji
4. Piotr Sobek - członek komisji
5. Alicja Piszczalka - członek komisji

Porządek posiedzenia:

1. Analiza skutków finansowych zmian stawki opłaty związanej z gospodarką odpadami na przestrzeni 2019 i I półrocza 2020 i wpływu na poziom ściągalności tej opłaty.
2. Opiniowanie bieżących zmian w budżecie Gminy na 2020 r.
3. Sprawozdanie z działalności Komisji budżetowej za 2020 r.
4. Sprawy bieżące

Komisja podjęła się analizy przedmiotowego problemu w związku ze znaczącym zwiększeniem stawki opłaty za zagospodarowanie odpadów końcem 2019 r. Coroczne podwyżki cen i opłat chyba dziwią w dzisiejszych czasach niewielu. Zjawisko wzrostu cen towarów i usług znane jest przecież odkąd w Polsce obowiązuje gospodarka wolnorynkowa. Z upływem czasu drożeje prawie wszystko: żywność, energia, paliwo itd. Normalnym procesem jest również wzrost podatków i innych danin publicznych. Z każdym rokiem o wskaźnik inflacji podwyższane są górne granice stawek między innymi podatku od nieruchomości, podatku rolnego czy podatku leśnego. Nie byłoby też nic nadzwyczajnego w zmianie stawki opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Ostatnia podwyżka tej opłaty wzbudziła jednak wiele kontrowersji. Stało się tak za sprawą wysokości tej podwyżki, bo stawka podstawowa wzrosła prawie o około 2/3. W gminie Pokój opłata wzrosła o 67 proc. – z 15 zł na 25 zł od każdego mieszkańca. Nowa stawka obowiązuje od 1 stycznia 2020 r.

Niezbędnych informacji komisji do wyciągnięcia wniosków przedstawiał skarbnik Marcin Maryjowski. Komisja stwierdziła, że problem wzrostu opłaty za odbiór odpadów nie jest bynajmniej wynikiem dobrej ani złej woli wójta czy też rady gminy. Kwestia ta ma charakter ogólnokrajowy i łatwo można się o tym przekonać nie tylko z przekazów medialnych. Wystarczy spojrzeć na doświadczenia innych gmin, nawet tych z terenu powiatu namysłowskiego. Z problematyczną sytuacją mierzą się zatem nie tylko mieszkańcy gminy Pokój. Prawie wszystkie samorządy muszą się zmagać m.in. z podwyższonymi kosztami zagospodarowania odpadów w instalacjach komunalnych i bardziej kosztownym procesem odbioru śmieci (m.in. obowiązek segregacji na więcej frakcji niż kiedyś). Również błędy popełniane przez mieszkańców przy segregacji oznaczają dla gmin dodatkowe wydatki. Zmiany cen za śmieci są efektem czynników, na które władze gminy nie mają wpływu. Wielką umiejętnością jest natomiast odpowiednie dostosowanie gminnej gospodarki finansowej do zmieniających się warunków. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, wszystkie koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi należy pokrywać wyłącznie ze środków uzyskanych z opłat od właścicieli nieruchomości, na których powstają odpady. W budżecie gminy wpływy z opłat od mieszkańców muszą zagwarantować całkowite pokrycie kosztów odbioru, przeładunku, transportu i zagospodarowania odpadów, a także likwidacji dzikich wysypisk, edukacji ekologicznej oraz

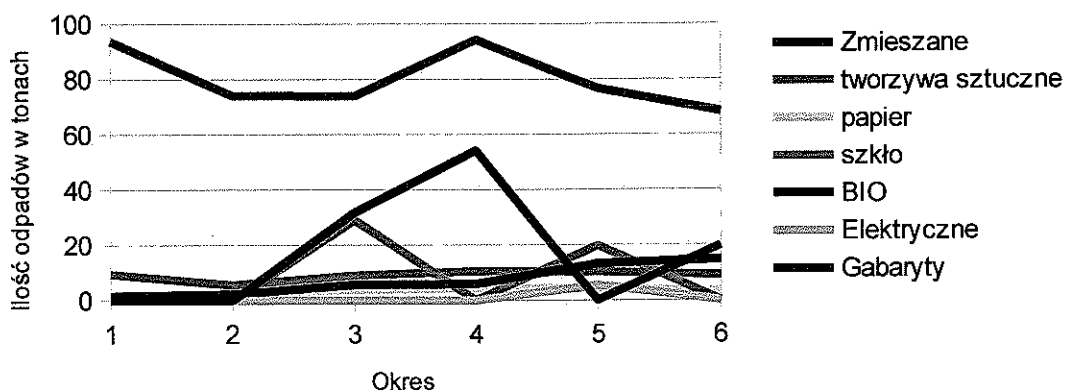
administracji. Ewentualna różnica między wpływami z opłaty „śmieciowej” a rzeczywistymi kosztami nie może być pokryta z innej pozycji budżetowej. Oznaczałoby to bowiem wprost złamanie prawa, co jednoznacznie potwierdza stanowisko regionalnych izb obrachunkowych kontrolujących samorządy w zakresie wydatkowania środków publicznych.

Na odbiór i zagospodarowanie odpadów pod koniec roku budżetowego gmina ogłasza przetarg. Cena takiej usługi stawowi główny koszt systemu gospodarowania odpadami w gminie. O wysokości opłaty decyduje bowiem w ponad 90 procentach wynik takiego przetargu. Wynikiem tym władze gminy są zaś związane. W 2019 roku zamówienie publiczne na usługę w przedmiocie odpadów zostało złożone w firmie Wiesława Starch, który przedstawił ofertę na łączną kwotę 636.336 zł za cały rok budżetowy. W przetargu na 2020 r. gmina otrzymała najniższą propozycję od spółki Ekowod na kwotę 1.085.719,47 zł. Łatwo można zauważyć, że koszt tej usługi wzrósł o ponad 70 proc. Kolejne oferty w przetargu na bieżący rok sięgały nawet kwoty 1,5 mln.

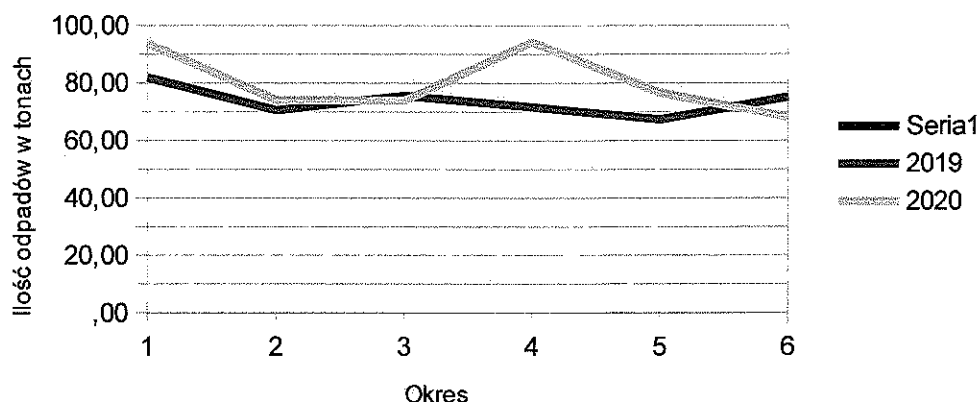
Żadną tajemnicą nie są przesłanki kształtujące ceny na rynku odbioru i zagospodarowania odpadów. Czynnikiem istotnie wpływającym na wzrost kosztów zagospodarowania odpadów jest tzw. opłata środowiskowa. To obligatoryjna należność płacona za korzystanie ze środowiska, w tym za składowanie i magazynowanie odpadów. Wbrew nazwie jej wysokość jest ustalana Rozporządzeniem Rady Ministrów i waloryzowana przez Ministra Środowiska. Jeszcze w 2018 r. wynosiła ona 140 zł za tonę, w 2019 r. – 170 zł, a w 2020 r. już 270 zł. Ale to nie koniec. Do tego dochodzi inflacja, wzrost cen za prąd, a od 2020 roku kolejny wzrost płacy minimalnej.

Od 1 stycznia 2020 r. bardzo duże znaczenie dla kosztów funkcjonowania systemu odpadów komunalnych na terenie naszej gminy ma ilość wytwarzanych odpadów. To efekt zeszlatorocznej nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która wprowadziła obowiązek rozliczania kosztów odbioru odpadów według wytwarzanych ilości. W poprzednich latach była możliwość rozliczania usług według tak zwanego ryczału. W bieżącym roku płacimy już za każdą odebraną i wywiezioną tonę odpadów. Przekroczenie zaplanowanej ilości śmieci w danym roku doprowadzi do deficytu w relacji dochody z opłaty a wydatki na realizację całego zadania. W takich warunkach gmina skrupulatnie mierzy i obserwuje ilości wytwarzanych odpadów. Dane o odpadach sprawdzane są poprzez ważenie każdego pojazdu wywożącego śmieci z gminy. W porównaniu do poprzednich okresów mamy do czynienia ze wzrostem tych ilości. Z końcem roku może zatem okazać się, że koszty zagospodarowania odpadów będą wyższe niż zaplanowano.

Rozkład ilości odpadów według frakcji
w okresie od stycznia do czerwca 2020 r.

Porównanie ilości odpadów zmieszanych 2019/2020

Z perspektywy czasu możliwe jest dokonanie oceny zmiany stawki za śmieci w 2020 r. Na podstawie danych za pierwsze półrocze bieżącego roku można stwierdzić nie tylko czy podwyżka stawki była uzasadniona, ale przede wszystkim czy jest ona wystarczająca w stosunku do aktualnych kosztów. Z podsumowania wynika, że do dnia 30 czerwca 2020 r. koszty usługi wywozu odpadów wynoszą 641.269,61 (95% procent z tej kwoty dotyczy faktur wystawionych przez operatora zbierającego i wywożącego odpady). Wpływy z opłaty wyniosły natomiast 547.529,45 zł.

Zakładana kwota spływu opłaty jest prawidłowa. Wyższe wykonanie następuje jednak po stronie wydatków. Wnioski z takiego zestawienia wskazują, że opłata w pierwszym półroczu w pełni nie pokryła kosztów komunalnego systemu śmieciowego.

Z dużą uwagą będziemy obserwowali wyniki systemu w kolejnych miesiącach. Najpewniejsza ocena systemu powinna być dokonana w perspektywie jednak całego roku.

2. Bieżące zmiany budżetu gminy na 2020 r.

Projekt uchwały dotyczącej zmiany budżetu zawiera propozycję zmian następujących kategorii budżetu: dochodów, wydatków. Większość zmian ma charakter zabezpieczający wysokość planu wrażliwych obszarów działalności: Głównie oświaty i wychowania oraz pomocy społecznej. Aktualna sesja jest ostatnią sesją roku budżetowego i ma zapewnić ciągłość realizacji zadań.

W zakresie dochodów dokonano przeglądu poziomu ich aktualnego wykonania i stwierdzono możliwości podwyższenia plan w rozdziale w rozdziale 75023 o kwotę 30.000 zł, w dziale 756 o sumę 155.000 zł oraz w rozdziale 75801 o kwotę 19.000 zł.

W planie wydatków dokonano zwiększenia w dziale 700 o kwotę 25.000 zł, które dotyczy programu inwestycyjnego Inkubator w Fałkowicach. Oprócz tego uzupełniony zostaje plan wydatków na oświatę i wychowanie i pomocy społecznej łącznie o 324.503 zł. Dodatkowo uzupełniono plan dotacji o 20.000 zł dla biblioteki gminnej.

3. Sprawozdanie z działalności Komisji Budżetowej za 2020 r.

Komisja w 2020 roku odbyła 10 posiedzeń. Komisja mimo obostrzeń spowodowanych pandemią i ograniczoną możliwością organizacji spotkań, zrealizowała niemalże w całości punkty ujęte w planie pracy na 2020 rok.

Stałym elementem działalności komisji był nadzór nad realizacją budżetu gminy, który przejawiał się między innymi szczegółową analizą i opiniowaniem proponowanych zmian w uchwale budżetowej. Oprócz tego w czasie każdego posiedzenia przedmiotem zainteresowania komisji były wybrane szczegółowe zagadnienia z obszaru gospodarki finansowej gminy. Badano między innymi realizację najważniejszych źródeł dochodów budżetowych, oraz czuwano nad właściwym wykonywaniem inwestycji. Przedmiotem prac były też sprawozdania z wykonania budżetu zarówno to półroczne jak i to przedabsolutoryjne. Komisja z własnej inicjatywy podejmowała działania, które miały na celu wyjaśnienie wszelkich wątpliwości, które powstawały w zakresie gospodarki finansowej.

Komisja pozytywnie opiniuje przedstawione zmiany w budżecie na 2020 rok i nie wnosi żadnych innych uwag. Protokół z posiedzenia jest do wglądu w Biurze Rady Gminy.

Podpisy:

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....